

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «НОВІТНІ ТЕОРІЇ ДОСЛІДЖЕННЯ МОВИ»

АНОТАЦІЯ КУРСУ

У межах цього курсу слухачі отримують знання з новітніх лінгвістичних та перекладацьких теорій, актуальних проблем мовознавства, необхідні для осмисленого вивчення рідної й іноземної мови; ознайомлюються з поглядами науковців на систему та структуру мови; процесу забезпечення теоретичної бази для написання магістерської роботи; розширюють філологічну ерудованість; вчаться вільно користуватися сучасним науковим апаратом у галузі лінгвістики, аналізують мовні явища з метою їх використання у відповідності до сучасних норм.

Студенти працюють з інформацією, зокрема з використанням мережі Інтернет, виконують функціонально-семантичний аналіз; когнітивний аналіз; прагмалінгвістичний аналіз; соціолінгвістичний і психолінгвістичний аналіз; лінгвістичний аналіз тексту у світлі новітніх наукових теорій.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ

3 кредити (90 годин): 48 години аудиторної роботи, 42 годин самостійної роботи (для денної форми навчання); 24 години аудиторної роботи, 66 годин самостійної роботи (для заочної форми навчання).

МЕТА КУРСУ

Мета курсу – надати слухачам магістратури знання про новітні лінгвістичні теорії, актуальні проблеми мовознавства; ознайомити студентів із поглядами науковців на систему та структуру мови; забезпечити теоретичну базу для написання магістерської роботи; розширити філологічну ерудованість слухачів; навчити їх вільно користуватися сучасним термінологічним апаратом у галузі лінгвістики.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною:

Випускник повинен:

Знати:

сучасну мовознавчу термінологію; сучасну методику лінгвістичного аналізу мовних одиниць, спрямованого на зіставлення та переклад; окремі системи мовної структури у світлі нових лінгвістичних теорій; нові лінгвістичні напрями вітчизняного і світового мовознавства.

Уміти:

виконувати лінгвістичний аналіз мовних одиниць у світлі сучасних лінгвістичних теорій; використовувати набуті знання у проведенні самостійного наукового дослідження.

Володіти:

навичками лінгвістичного аналізу мовних одиниць різних рівнів; обґрунтовувати добір відповідників перекладу, спираючись на результати лінгвістичного аналізу.

Мати уявлення (бути ознайомленим) про:

історію виникнення нових підходів до аналізу мовних явищ; витоки новітніх лінгвістичних теорій.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Вивчення цього курсу передбачає повне, часткове або опосередковане формування відповідних компетентностей ОПП «Загальний переклад» (див. Табл. 1).

Слухачі працюють з інформацією, зокрема з використанням мережі Інтернет, виконують функціонально-семантичний аналіз; когнітивний аналіз; прагмалінгвістичний аналіз; соціолінгвістичний і психолінгвістичний аналіз; лінгвістичний аналіз тексту у світлі новітніх наукових теорій.

Тексти для аналізу орієнтовані на теми модулів, у межах яких здійснюється навчання.

Програмою передбачено виконання таких практичних завдань для формування професійної комунікативної компетентності:

- Виконання аналізів тексту у світлі новітніх наукових теорій: функціонально-семантичного; когнітивного; прагматичного; соціолінгвістичного й психолінгвістичного; лінгвістичного.
- Захист індивідуального завдання – результатів наукового дослідження за темою, обраною слухачами.

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань слухачів здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань слухачів (курсантів, студентів) в Національній академії Національної гвардії України».

Компетентності, які слухач набуде в результаті навчання:

Таблиця 1.

Компетентності та оцінювання рівня їх досягнення слухачами

Шифр	Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
ЗК	Здатність удосконалювати і розвивати свій інтелектуальний та загальнокультурний рівень; здатність до самостійного оволодіння новими методами дослідження, володіння українською та іноземними мовами як засобом ділового спілкування; здатність проявляти ініціативу, нести відповідальність за власне рішення; здатність самостійно здобувати за допомогою інформаційних технологій і використовувати у практичній діяльності нові знання й уміння; здатність породжувати нові ідеї (креативність), адаптуватися до нових ситуацій, оцінювати накопичений досвід, аналізувати свої можливості; здатність орієнтуватися в соціальних процесах, використовувати знання і методи суспільно-значущих наук при вирішенні професійних завдань; здатність до толерантної поведінки з урахуванням етнокультурних відмінностей, до роботи в колективі, попередженні	Опосередковано в аспекті виконання завдань, передбачених професійною діяльністю за спеціалізацією «Загальний переклад»	Поточне, вииконання практичних завдань.

	та розв'язання конфліктних ситуацій в процесі професійної діяльності; здатність проявляти психологічну стійкість у складних умовах, застосовувати методи емоційної і когнітивної регуляції для оптимізації психічного стану, здатність застосовувати методи психолого-педагогічних досліджень з метою вивчення особистості та колективу, здатність до критики та самокритики, вміння працювати в команді співпрацювати з експертами в інших предметних царинах; сприймати різноманітність та міжкультурні відмінності; працювати в міжнародному контексті.		
ПК-1	Наукова компетентність – демонстрація знань сучасної наукової парадигми в галузі філології і перекладознавства і динаміки її розвитку, системи методологічних принципів і методичних прийомів філологічного дослідження.	Повністю, під час виконання завдань у курсу. Співвідноситься з метою курсу.	Поточне, рубіжне, підсумкове, виконання практичних завдань.
ПК-2	Комунікативна компетентність – володіння комунікативними стратегіями й тактиками, риторичними, стилістичними та мовними нормами й прийомами, прийнятими в різних галузях комунікації, вміння адекватно використовувати їх при розв'язанні професійних завдань, здатність здійснювати мовленнєву діяльність через реалізацію	Частково, під час виконання завдань у межах курсу.	Поточне, виконання практичних завдань.

	комунікативної, мовленнєвої поведінки на основі фонологічних, лексико-граматичних, соціологічних і країнознавчих знань та навичок відповідно до різноманітних завдань і ситуацій спілкування.		
ПК-3	Лінгвістична компетентність – це здатність вибудовувати граматично правильні форми і синтаксичні структури, а також розуміти змістові відрізки мови та використовувати їх в тому значенні, в якому вони використовуються носіями мови.	Частково, під час виконання практичних завдань, передбачених курсом. Співвідноситься з метою курсу.	Поточне, рубіжне (модульний контроль).
ПК-4	Соціолінгвістична компетентність – це здатність здійснювати вибір мовних форм, використовувати і перетворювати їх відповідно до контексту.	Частково, під час виконання практичних завдань, передбачених курсом. Співвідноситься з метою курсу.	Поточне, рубіжне, виконання практичних завдань.
ПК-5	Соціальна компетентність – готовність і бажання взаємодіяти з іншими, впевненість у собі, а також уміння поставити себе на місце іншого і здатність впоратися із ситуацією, що склалася.	Частково, під час виконання завдань у межах курсу.	Поточне, рубіжне, виконання практичних завдань.
ПК-6	Перекладацька компетентність – здатність перекладати на фаховому рівні. Перекладацька компетенція включає шість компонентів (комунікативний, зокрема, предметний і лексичний, професійно-технічний, текстоутворюючий, прагматичний, стратегічний та морально-етичний)	Частково, під час навчання, яке спрямоване на підготовку перекладача.	Поточне, рубіжне виконання практичних завдань.

ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності слухача (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється за національною 4-бальною шкалою – «5», «4», «3», «2».

За результатами роботи слухачів під час практичних занять та самостійної роботи наприкінці заняття проводиться оцінювання. Оцінюються слухачі, які були присутні на занятті, активно працювали, виконували завдання, що виносяться на самостійне вивчення. При цьому:

1) оцінка «відмінно» ставиться слухачеві, який, будучи присутнім на занятті, відповідав на теоретичні питання без значних похибок, безпомилково виконував практичні завдання й активно брав участь у роботі групи;

2) оцінка «добре» ставиться слухачеві, який, будучи присутнім на занятті, відповідав на теоретичні питання з незначними помилками фактичного характеру, виконував практичні завдання з 2-3-ма граматичними, стилістичними, орфографічними або пунктуаційними помилками та брав участь у роботі групи;

3) оцінка «задовільно» ставиться слухачеві, який, будучи присутнім на занятті, відповідав на теоретичні питання зі значними помилками фактичного характеру, виконував практичні завдання з 5-ма граматичними, стилістичними, орфографічними або пунктуаційними помилками та принагідно брав участь у роботі групи;

4) оцінку «незадовільно» отримує слухач, який, будучи присутнім на занятті, не відповідав на теоретичні питання, виконував практичні завдання з 7-ма й більше граматичними, стилістичними, орфографічними або пунктуаційними помилками або не виконував узагалі, а також не виконував завдання самостійної роботи.

5) не атестується слухач, який не був присутній на практичних заняттях і не виконав завдання, винесене на самостійне вивчення.

*За наявності документа, що регламентує відсутність із поважних причин, слухач має право відпрацювати пропущений матеріал у вигляді виконання практичних завдань за вибором викладача, але не більше 60% від загального обсягу із відповідною кількістю балів.

ПРОМІЖНИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ

Проміжний модульний контроль проводиться у формі виконання контрольних завдань:

- Виконання тестового контролю та лінгвістичних аналізів мовних одиниць.
- Захист індивідуального завдання – результатів наукового дослідження за темою, обраною слухачами.

Під час модульного контролю оцінюються такі компоненти:

- Повнота розкриття теми;
- Якість інформації;
- Самостійність і креативність;
- Виступ мовця.

Критерії оцінки до кожного завдання надаються окремо

РУБІЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Рубіжний контроль підсумовує результати поточного й проміжного модульного контролю, поточних перездач. Проводиться з метою реалізації без сесійної накопичувальної технології оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з цієї дисципліни у формі захисту результатів наукового дослідження.

Слухачеві не може бути виставлена підсумкова оцінка за дисципліну, якщо він не має оцінок за всі модулі, передбачені програмою навчальної дисципліни.

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

Підсумкова оцінка за дисципліну є середнім арифметичним значенням оцінок за результатами поточного контролю, проміжного модульного контролю, результатів виконання відповідних видів робіт на практичних заняттях і виконання індивідуальних завдань.

Здобувачі вищої освіти отримують залік на останньому занятті за результатом

рубіжного контролю.

Якщо здобувач вищої освіти набрав достатню кількість балів (60 і більше) за сумою оцінок з окремих змістових модулів, він може бути звільнений від складання заліку, а набраний ним сумарний бал переводиться в оцінку за національною чотирибальною шкалою та європейською шкалою ЄКТС.

Здобувачі вищої освіти, які за результатами рубіжного контролю набрали 60 і більше балів, але не погоджуються з результатом і бажають підвищити свою успішність, мають право скласти залік і підвищити підсумкову оцінку.

У разі не підтвердження на заліку оцінки рубіжного контролю викладач виставляє здобувачу вищої освіти оцінку підсумкового контролю, яка є нижчою за рубіжний контроль.

Метою заліку є контроль засвоєння слухачами магістратури навичок, знань і вмінь за темами «Семантика та основи семантичного аналізу мовних одиниць», «Когнітивна лінгвістика», «Основи прагмалінгвістики та теорії дискурсу» та «Напрями соціолінгвістичних та психолінгвістичних досліджень», а також комплексна перевірка вмінь слухачів магістратури застосовувати набуті протягом вивчення всієї дисципліни теоретичні знання та практичні навички.

Залік складається з виступів слухачів із науковими доповідями.

У виставленні оцінки враховуються такі ознаки:

1. Актуальність теми та вміння обґрунтувати її.
2. Відповідність структури доповіді вимогам.
3. Глибина розкриття теми.
4. Обізнаність з актуальними науковими теоріями.
5. Вміння відповідати на запитання.

Оцінка „відмінно” (А) ставиться, якщо доповідь слухача відповідає всім наведеним вимогам або в ній допущені несуттєві огріхи;

оцінка „добре” (В) – у доповіді допущені несуттєві неточності, кількість яких не перевищує 3;

оцінка „добре” (С) – у доповіді допущені несуттєві неточності, кількість яких не перевищує 4;

оцінка „задовільно” (D) – у доповіді є недоліки, проте їх кількість не перевищує 5;

оцінка „достатньо” (Е) – у доповіді є недоліки, проте їх кількість не перевищує 6;

оцінка „незадовільно” (FX) – у доповіді є недоліки, кількість яких перевищує 6, проте вони можуть бути усунені;

оцінка „незадовільно” (F) – доповідь не відповідає жодному з критеріїв; слухач не спроможний самостійно засвоїти програмний матеріал.

При оцінюванні виконання індивідуальних дослідних завдань враховуються самостійність виконання завдання, вид наукової діяльності (науковий реферат, доповідь), повнота розкриття тематики, відповідність стандартам оформлення, ступінь опрацювання джерел, наявність ознак наукової новизни. Максимальна кількість балів: доповідь – 40 балів, лінгвістичні аналізи – 50 балів, тестові завдання – 10 балів.

ПОЛІТИКА КУРСУ

- Курс передбачає самостійну роботу.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані в установленний термін.
- Якщо слухач відсутній з поважної причини, він/вона репрезентують виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Під час виконання практичних завдань не допустимо порушення академічної доброчесності.
- Виступи мають бути авторськими оригінальними, без ознак академічного плагіату.